

[Poul Hartling.]

drøfte sagen i et udvalg, og vi opfordrer ham til at gøre mere endnu for at kurere på den onde sygdom, læremangelen er.

Ellen Strange Petersen: Da vi for 3 år siden sidst drøftede læremangelen her i folketinget og vedtog den lov, som den højtærede undervisningsminister nu ønsker forlænget, var vi nogle medlemmer, der stærkt beklagede, at der ikke blev givet os mere tid i udvalget til at få problemerne belyst og gennemarbejdet. Jeg håber, at der denne gang må blive mulighed for en grundig drøftelse af folkeskolens forhold såvel i byerne som på landet. Man famler lidt i blinde, synes jeg. Det har i de senere år svirret med prognoser over lærerbehovet, som også det ærede medlem hr. Poul Hartling fremhævede, og det er svært at vide, hvilke man skal tro på. Det er særlig svært, når man ikke engang kan gøre helt nøjagtig op, hvad læremangelen er i dag. Af bemærkningerne til det foreliggende lovforslag fremgår det, at man ikke i øjeblikket har materiale til at finde ud af det. Man arbejder ganske vist med det, står der i bemærkningerne, men har det altså ikke i øjeblikket, og så er der stillet et fint regnestykke op. Jeg citerer:

„... hvis samtlige timer, der læses i i folkeskolen i skoleåret 1964-65, bortset fra de timer, der læses af faglærere, og som svarer til ca. 500 embeder med fuldt timetal, udelukkende skulle varetages af fuldt uddannede lærere i normerede stillinger med det nuværende pligtige timetal (32 ugentlige timer), altså uden læsning af overtimer og uden anvendelse af seminarielever og andre vikarer, må det på det foreliggende grundlag antages, at der skulle bruges ca. 33.000 lærere.“

Det ligner sådan et regnestykke fra en temmelig vanskelig lærebog, synes jeg, men undervisningsministeriet stiller facit op og siger:

„Målt på denne måde må den nuværende læremangel således anslås til ca. 6.500.“

Det må man så tage som udgangspunkt, når man ikke er i stand til at lave en bedre udregning, og hvordan skulle vi menige folketingsmedlemmer være det?

På min gruppes vegne stiller jeg mig

derfor forlods velvillig over for den højtærede undervisningsministers forslag om en forlængelse af loven. Mine bemærkninger vedrørende lovforslaget må stort set forme sig som spørgsmål til ministeren. Der kan blive et helt spørgeskema ud af det.

Den tidligere undervisningsminister, det ærede medlem hr. Helveg Petersen, gav i maj 1962 en redegørelse her i tinget for de virkninger, loven om foranstaltninger mod læremangelen i folkeskolen indtil da havde haft. Han var ret optimistisk, selv om han dengang sagde, at det var indlysende, at der ikke var fuldstændig klarhed med hensyn til den indsats, der nu var i gang. Der må vel nu være fremkommet mere klarhed, og jeg synes, at det var ønskeligt, om det kunne oplyses, i hvor stor udstrækning det er lykkedes at få afhjulpet læremangelen på de steder, hvor den var værst for 3 år siden, specielt i Vest- og Nordjylland.

Jeg har indtryk af, at restriktionerne i nogen grad føles som en spændetrøje i de større bysamfund, og jeg udtaler håb om, at dispensationsmulighederne bevares og bruges i de kommuner, der ellers risikerer en vis stagnation i udviklingen. Det må være vanskeligt at praktisere ensartede bestemmelser for så uensartede områder, som der her er tale om.

Jeg beder den højtærede undervisningsminister oplyse, hvordan det er gået med de foranstaltninger, der skulle øge lærertilgangen på lidt længere sigt, altså seminariebyggeriet. I ministerens fremsættelsestale er omtalt seminariebyggeri, der er optaget på bygge- og anlægsprogrammerne. Hvordan tegner det sig for de kommende år?

Jeg vil ligesom den foregående ærede taler spørge: er der foretaget en undersøgelse af, om der er en reserve af gifte lærerinder? Jeg synes, at loven her om begrænsninger netop må virke i den retning, at der måske er en reserve af gifte lærerinder. Det er jo ikke så nemt at tage embede i Vestjylland, hvis man er gift med en mand, der har arbejde i Storkøbenhavn.

Ligesom det ærede medlem hr. Dupont vil jeg nævne spørgsmålet om faglærere og spørge, om man har overvejet fastere